

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2013 ГОДИНА

Основни резултати за икономическата активност на населението през третото тримесечие на 2013 година

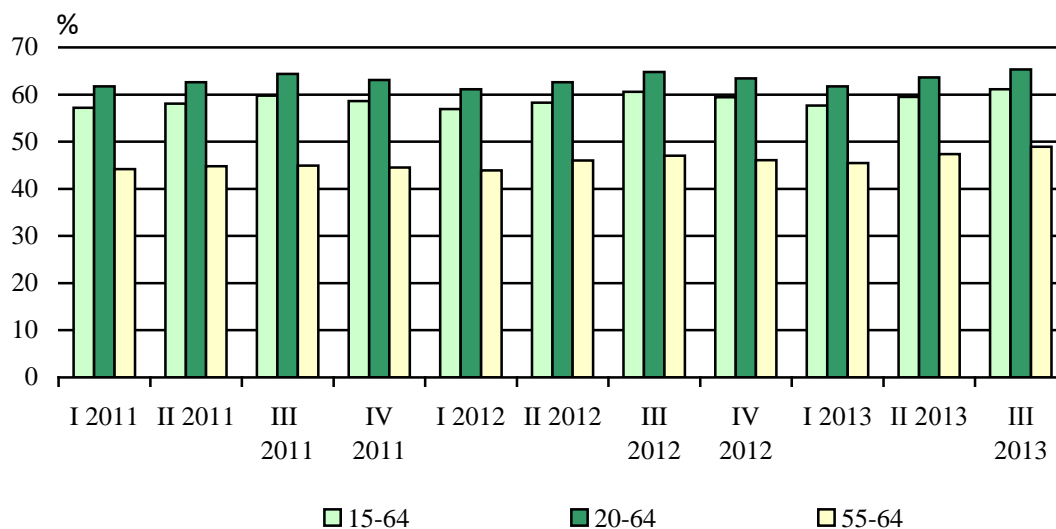
Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 69.6%, или с 1.0 процентен пункт по-висок в сравнение с третото тримесечие на 2012 година.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 61.1%, като в сравнение със съответното тримесечие на 2012 г. се увеличава с 0.5 процентни пункта.

Коефициентът на безработица е 12.0%, или с 0.5 процентни пункта по-висок в сравнение със същия период на 2012 година.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 189.6 хил., или 12.8% от икономически неактивните лица в същата възрастова група (1 475.8 хил.).

Фиг. 1. Коефициенти на заетост по възрастови групи по тримесечия

Заетост

През третото тримесечие на 2013 г. общият брой на **заетите лица на 15 и повече навършени години** е 3 012.9 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 48.2%. В сравнение със същото тримесечие на 2012 г. броят на заетите лица е по-малък с 4.2 хил., но относителният им дял е по-висок с 0.3 процентни пункта. От всички заети лица през третото тримесечие на 2013 г. 1 592.3 хил. (52.8%) са мъже и 1 420.7 хил. (47.2%) - жени.

С висше образование са 891.8 хил., или 29.6% от всички заети лица, със средно - 1 791.6 хил. (59.5%), и с основно или по-ниско - 329.6 хил. (10.9%), като в сравнение с третото тримесечие на 2012 г. образователната структура на заетите лица остава почти непроменена.

От общия брой на работещите 3.8% (115.9 хил.) са работодатели, 8.0% (241.2 хил.) - самостоятелно заети (без наети лица), 87.4% (2 634.4 хил.) - наети лица, и 0.7% (21.5 хил.) - неплатени семейни работници. От наетите лица 1 928.6 хил. (73.2%) работят в частния сектор, а 705.8 хил. (26.8%) - в общественя.

За 6.8% от наетите лица (съответно за 6.5% от наетите в частния сектор и 7.6% от наетите в общественя сектор) работата е временна. В сравнение с третото тримесечие на 2012 г. дялът на лицата с временна заетост е по-висок с 0.7 процентни пункта.

В сектора на услугите работят 1 894.6 хил. (62.9%) от всички заети, в индустрията - 894.6 хил. (29.7%), а в селското, горското и рибното стопанство - 223.7 хиляди (7.4%).

През третото тримесечие на 2013 г. заетостта в отделните възрастови групи е следната:

Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 2 965.0 хиляди. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 61.1% - съответно 63.9% за мъжете и 58.3% за жените.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 29 навършени години е 38.7% - съответно 42.7% за мъжете и 34.5% за жените.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 65.3% - с 0.5 процентни пункта по-висок спрямо същото тримесечие на 2012 година. При мъжете този коефициент се увеличава с 0.7 процентни пункта, а при жените - с 0.3 процентни пункта, като достига съответно 68.3 и 62.2%.

Заетите лица на възраст 55 - 64 навършени години са 506.2 хил., или 48.9% от населението в същата възрастова група. В сравнение с третото тримесечие на 2012 г. коефициентът на заетост за населението на възраст 55 - 64 години се увеличава с 1.9 процентни пункта, съответно с 1.4 процентни пункта при мъжете и 2.3 процентни пункта при жените.

Безработица

През третото тримесечие на 2013 г. **безработните лица** в страната са 411.6 хил., а **коефициентът на безработица** - 12.0%. В сравнение с третото тримесечие на 2012 г. броят на безработните се увеличава с 4.7%, а коефициентът на безработица - с 0.5 процентни пункта.

Увеличението на безработицата през посочения период засяга само жените. Коефициентът на безработица на жените се покачва от 10.1 на 11.3%, но въпреки това остава по-нисък от този на мъжете - 12.6%. От общия брой на безработните през третото тримесечие на 2013 г. 230.3 хил. (56.0%) са мъже и 181.3 хил. (44.0%) - жени.

От всички безработни 15.1% са с висше образование, 55.8% - със средно, и 29.1% - с основно и по-ниско образование.

Продължително безработни (от една или повече години) са 243.0 хил., или 59.0% от всички безработни лица, като в сравнение с третото тримесечие на предходната година дялът им се увеличава с 2.6 процентни пункта. Коефициентът на продължителна безработица се увеличава с 0.6 процентни пункта и достига 7.1% - 7.5% при мъжете и 6.6% при жените.

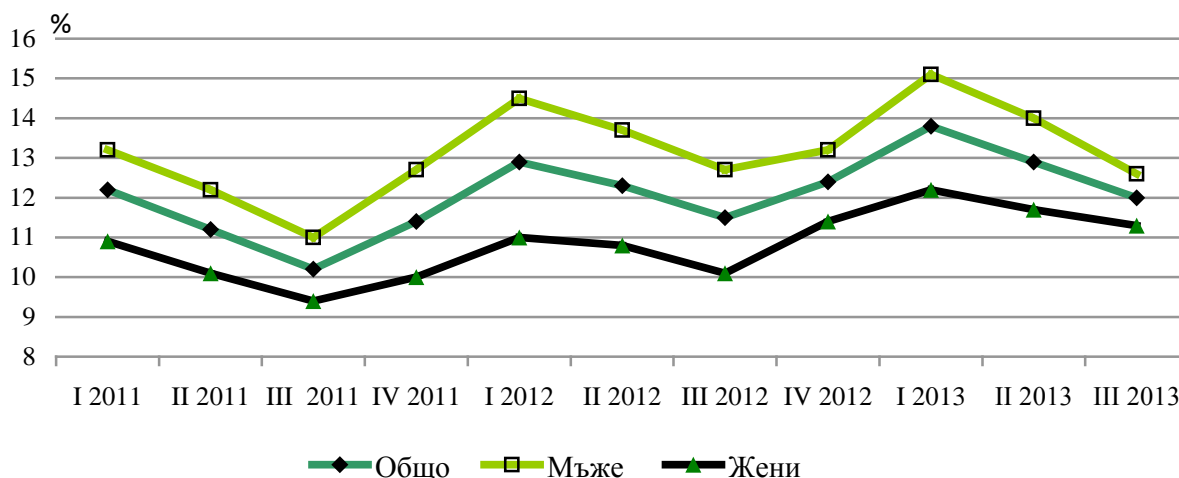
В сравнение с третото тримесечие на 2012 г. се увеличава броят и относителният дял на безработните, които са имали предишна заетост - от 323.3 хил. (82.2%) на 345.5

хил. (83.9%), докато броят на безработните, търсеци първа работа, намалява и достига 66.1 хиляди (16.1%).

През третото тримесечие на 2013 г. **коэффициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години** е 19.9%, съответно 20.5% за мъжете и 19.0% за жените. В сравнение с третото тримесечие на 2012 г. този коэффициент е по-висок с 1.0 процентен пункт, като увеличението е основно при жените.

Фиг. 2. Коэффициенти на безработица по пол по тримесечия

Методологични бележки

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;
- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;
- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени лица са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителен дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - относителен дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

Разпределението на лицата по икономически сектори е извършено в съответствие с Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

При оценката на резултатите за третото тримесечие на 2013 г. са използвани данни за населението на страната, живеещо в обикновени домакинства, към 30.06.2013 година.

Както при всяко извадково наблюдение данните от Наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Изчислените относителни стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през третото тримесечие на 2013 г. са:

www.nsi.bg

- общ брой на заетите лица - 1.5%;
- общ брой на безработните лица - 3.3%;
- коефициент на безработица - 3.0%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

По-подробни данни от Наблюдението на работната сила могат да се намерят на интернет страницата на НСИ - www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда”, Наблюдение на работната сила.

Приложение

Таблица 1

**Икономическа активност на населението през третото тримесечие
на 2012 и 2013 година**

	III триме- сечие 2012	III триме- сечие 2013	Изменение (III тримесечие 2013 спрямо III тримесечие 2012)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	68.6	69.6	1.0
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3017.1	3012.9	-4.2
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	2978.4	2965.0	-13.4
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	200.6	176.7	-23.9
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	521.8	486.0	-35.8
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	2961.1	2953.8	-7.3
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	492.5	506.2	13.7
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	47.9	48.2	0.3
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	60.6	61.1	0.5
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	24.8	23.0	-1.8
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	40.3	38.7	-1.6
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	64.8	65.3	0.5
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	47.0	48.9	1.9
Безработни лица - общо - хиляди	393.2	411.6	18.4
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	392.3	409.0	16.7
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	65.3	64.7	-0.6
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	121.6	120.6	-1.0
Коефициент на безработица - %	11.5	12.0	0.5
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	11.6	12.1	0.5
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	24.6	26.8	2.2
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	18.9	19.9	1.0
Коефициент на продължителна безработица - %	6.5	7.1	0.6
Обезкуражени лица - хиляди	212.1	192.2	-19.9
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	210.0	189.6	-20.4

Икономическа активност на населението през третото тримесечие на 2012 и 2013 година

(Продължение)

	III триме- сечие 2012	III триме- сечие 2013	Изменение (III тримесечие 2013 спрямо III тримесечие 2012)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	72.5	73.3	0.8
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1584.6	1592.3	7.7
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1560.3	1560.7	0.4
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	117.7	98.6	-19.1
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	294.4	275.7	-18.7
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1551.8	1553.4	1.6
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	256.2	261.0	4.8
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	52.3	52.9	0.6
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	63.1	63.9	0.8
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	28.3	25.0	-3.3
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	44.1	42.7	-1.4
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	67.6	68.3	0.7
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	52.0	53.4	1.4
Безработни лица - общо - хиляди	231.5	230.3	-1.2
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	231.1	229.1	-2.0
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	42.3	42.4	0.1
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	75.3	71.2	-4.1
Коефициент на безработица - %	12.7	12.6	-0.1
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	12.9	12.8	-0.1
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	26.4	30.1	3.7
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	20.4	20.5	0.1
Коефициент на продължителна безработица - %	7.2	7.5	0.3
Обезкуражени лица - хиляди	116.5	109.7	-6.8
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	115.3	108.8	-6.5

Икономическа активност на населението през третото тримесечие на 2012 и 2013 година

(Продължение и край)

	III триме- сечие 2012	III триме- сечие 2013	Изменение (III тримесечие 2013 спрямо III тримесечие 2012)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	64.6	49.5	-15.1
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1432.5	1420.7	-11.8
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1418.0	1404.3	-13.7
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	82.9	78.1	-4.8
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	227.4	210.3	-17.1
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1409.3	1400.5	-8.8
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	236.3	245.3	9.0
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	43.9	43.9	0.0
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	58.0	58.3	0.3
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	21.0	20.9	-0.1
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	36.1	34.5	-1.6
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	61.9	62.2	0.3
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	42.6	44.9	2.3
Безработни лица - общо - хиляди	161.8	181.3	19.5
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	161.2	179.9	18.7
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	23.0	22.3	-0.7
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	46.3	49.5	3.2
Коефициент на безработица - %	10.1	11.3	1.2
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	10.2	11.4	1.2
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	21.7	22.2	0.5
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	16.9	19.0	2.1
Коефициент на продължителна безработица - %	5.7	6.6	0.9
Обезкуражени лица - хиляди	95.6	82.4	-13.2
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	94.7	80.8	-13.9